

Augu aizsardzības līdzekļi latvāņa ierobežošanai

Latvāņu izplatību var ierobežot ķīmiski, izmantojot dažādus herbicīdus.

Latvāņu ierobežošanai atļauts izmantot Latvijas Republikas Augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļautos līdzekļus.

1. Selektīvas iedarbības herbicīdi vai to tvertnes maisījumi

Apstrāde ar selektīvu herbicīdu vai to tvertnes maisījumiem nodrošina bioloģiskās daudzveidības atjaunošanos apstrādātajās platībās.

“Accurate 200 WG” un “Nuance 75 WG” tvertnes maisījuma pielietošanas iespējas

“Accurate 200 WG” un “Nuance 75 WG” tvertnes maisījums izmantojams latvāņu ierobežošanai ceļmalās, mežmalās, lauksaimniecībā neizmantojamās zemēs, zemēs zem elektrolīniju pārvadiem.

- **Vienlaidus apstrāde agri pavasarī, atsākoties veģetācijai** (15. aprīlis – 5. maijs) teritorijās, kur jāierobežo latvānis. **Apstrādi veic, kad no sēklām dīgstošie latvāņi ir dīgļlapās (lielākā daļa sēklu dīgst) un lielāko ziemojušo latvāņu rozetes ir ~ 20 cm lielas.** Sagatavo un apstrādi veic ar darba šķidrumu: “Nuance 75 WG” 15 gr/ha + “Accurate 200 WG” 30 gr/ha + 100 ml “Kontakts” (virsmas aktīvā viela) ar 200 litriem ūdens uz 1ha.

Apstrāde šajā laikā nodrošina visaugstāko efektivitāti, bet ļoti svarīgi ir ievērot latvāņa attīstības stadiju, lai ierobežošana būtu efektīva.

- **Vienlaidus apstrādi var veikt arī vēlāk vasarā, iepriekš latvāņus nopļaujot**, tad sagaida līdz lielākajiem latvāņiem rozetes ir ataugušas ~ 20-25 cm lielas. Sagatavo un apstrādi veic ar darba šķidrumu: “Nuance 75 WG” 15 gr/ha + “Accurate 200 WG” 30 gr/ha + 100 ml “Kontakts” (virsmas aktīvā viela) ar 200 litriem ūdens uz 1ha.

Svarīgi ir ievērot ataugušā latvāņa rozetes lielumu, lai ierobežošana būtu efektīva.

- **Apsmidzina latvāņus ziedēšanas laikā, kamēr vēl nav izveidojušās sēklas.** Sagatavo un apstrādi veic ar darba šķidrumu: “Nuance 75 WG” 15 gr/ha + “Accurate 200 WG” 30 gr/ha + 100 ml “Kontakts” (virsmas aktīvā viela) ar 200 litriem ūdens uz 1ha.
- **Atsevišķi augošu latvāņu apstrāde** - apsmidzina atsevišķi augošu latvāņu rozetes. Sagatavo un apstrādi veic ar darba šķidrumu: “Nuance 75 WG” 15 gr/ha + “Accurate 200 WG” 30 gr/ha + 100 ml “Kontakts” (virsmas aktīvā viela) ar 200 litriem ūdens uz 1ha.

Apstrādājamās platībās apstrādi ar herbicīdu kombināciju veic tikai vienu reizi veģetācijas periodā.

Ja nākamajā gadā nepieciešams ierobežot ataugušo latvāni, tad apstrādi veic ar citu herbicīdu.

Herbicīdu smidzināšanai var izmantot traktora vai muguras smidzinātāju.

“Zypar” pielietošanas iespējas

“Zypar” izmantojams latvāņu ierobežošanai ceļmalās, mežmalās, lauksaimniecībā neizmantojamās zemēs, zemēs zem elektrolīniju pārvadiem, kā arī ziemāju graudaugu sējumos

- Lauksaimniecībā neizmantojamās zemēs, zemēs zem elektrolīniju pārvadiem 1 – 2 l/ha (**apsmidzināt vienlaidus**, pavasarī atsākoties veģetācijai, kad latvāņi atauguši 20 – 30 cm augstumā, parasti aprīlis – maijs);
- Ceļmalās, lauksaimniecībā neizmantojamās zemēs, mežmalās, zemēs zem elektrolīniju pārvadiem 2 l/ha (**apsmidzināt atsevišķi augošu latvāņu rozetes**, pavasarī atsākoties veģetācijai. Rozetes diametrs 20 – 25 cm.
- Ja latvānis jāierobežo ziemāju graudaugu sējumos, tad “Zypar” lietot, kā norādīts augu aizsardzības līdzekļa marķējumā.

2. Neselektīvi jeb vispārēji sistēmas iedarbības herbicīdi

Vienlaidus apstrāde ar neselektīvu herbicīdu neveicina bioloģiskās daudzveidības atjaunošanos apstrādātajās platībās.

Darbīgās vielas glifosāts saturošu herbicīdu pielietošanas iespējas

Glifosātu saturošie augu aizsardzības līdzekļi ir vispārējas sistēmas iedarbības herbicīdi, kuri paredzēti daudzgadīgo viendīgļlapju un divdīgļlapju nezāļu iznīcināšanai.

Šobrīd (30.04.2023.) latvāņa ierobežošanai lauksaimniecībā neizmantojamās platībās/ industriālās teritorijās (elektropārvades līnijas, naftas cauruļvadi, gāzes maģistrāles, ceļmalas, dzelzceļi) ir atļauts izmantot 20 glifosātu saturošus herbicīdus:

Barbarian Biograde 360	Glyphomax 480
Barbarian Hi-Aktiv	Landmaster 360 TF
Barbarian Super 360	Monosate G
Clinic Up	Ouragan System 4
Credit Extreme	Rodeo FL
Dominator 480	Rosate 360 TF
Halvetic	Roundup Flex
Krypt 540	Roundup PowerMax
Gallup-360-K	Roundup Ultra
Gallup Super 360	Taifun B

Herbicīdu devas un darba šķīduma % koncentrācijas saskaņā ar norādēm katra konkrēta herbicīda marķējuma tekstā.

Atklātās platībās apstrādi ar herbicīdiem veic ar traktora smidzinātāju, bet vietās, kur nevar izmantot traktora smidzinātājus, apstrādi veic ar muguras smidzinātāju.

3. Ierobežojumi augu aizsardzības līdzekļu lietošanā

Visiem herbicīdiem saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, lai aizsargātu ūdens organismus, jāievēro **10 m** aizsargjoslu līdz ūdenstilpēm un ūdenstecēm.

Papildus ierobežojumi lietošanā:

“Accurate 200 WG”

Lai aizsargātu izdīgušus un neizdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītus izdīgušus un neizdīgušus augus, ievērot 5 m aizsargjoslu līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei. Aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei nav jāievēro, ja lieto 75% smidzinājuma nonesi mazinošas sprauslas.

“Nuance 75 WG”

Lai aizsargātu izdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītus izdīgušus augus, ievērot 10 m aizsargjoslu līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei. Ja lieto 50% smidzinājuma nonesi mazinošas sprauslas, ievērot 5 m aizsargjoslu līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei. Aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei nav jāievēro, ja lieto 90% smidzinājuma nonesi mazinošas sprauslas.

“Zypar”

Lai aizsargātu izdīgušus un neizdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītus izdīgušus un neizdīgušus augus, ievērot 5 m aizsargjoslu līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei. Aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei nav jāievēro, ja lieto 75% smidzinājuma nonesi mazinošas sprauslas.

Glifosātu saturošiem herbicīdiem

Augu aizsardzības līdzekļiem, kuri satur glifosātu, ir noteikti ierobežojumi, lai aizsargātu jau izdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītus izdīgušus augus un ir jāievēro aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei.

Aizsargjoslas lielumu skatīt katra konkrēta glifosātu saturoša augu aizsardzības līdzekļa marķējuma tekstā.